

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

KAAVOITUSKATSAUS 2026

Kaavoituskatsaus on kerran vuodessa laadittava alueidenkäyttölakiin (AKL) pohjautuva katsaus kunnassa vireillä olevista kaava-asioista (AKL 7§).

Äänekosken kaupungin kaavoituskatsaus 2026 esittelee kaupungin kaavoitusohjelman sekä sen sisällön vuosille 2026-2028. Kaavoitusohjelmassa esitellään Äänekosken kaupungilla vireillä olevien kaavahankkeiden alustavat aikataulut sekä ensisijaiset tavoitteet. Kaavoitusohjelman esittämät aikataulut voivat muuttua, sillä kaikkia kaavahankkeisiin vaikuttavia tekijöitä ei voida arvioida etukäteen.

Kuva: Äänekosken kaupunki

Kaavojen eri vaiheista kuulutetaan kaupungin verkkosivuilla: aanekoski.fi/hallinto-ja-paatokset, Kuulutukset ja julkipano

SUOMEN KAAVOITUSJÄRJESTELMÄ

Suomessa kaavoitusjärjestelmä on kolmiportainen. Peruseriaatteena on, että yleispiirteisempi kaava ohjaa aina yksityiskohtaisempaa kaavaa.

Maakuntakaava on yleispiirteisin sekä pienimittakaavaisin maankäytön suunnitelma. Sen laatimisesta vastaa Keski-Suomessa Keski-Suomen liitto.

Yleiskaava on maakuntakaavaa tarkempi suunnitelma, mutta myös se luokitellaan yleispiirteiseksi kaavaksi. Yleiskaavan laadinnasta vastaa pääosin kunta, mutta se voidaan myös laatia useamman kunnan yhteistyönä. Yleiskaava voidaan myös laatia vain osasta kunnan alueita, jolloin sitä kutsutaan osayleiskaavaksi.

Asemakaava on kaavoitusjärjestelmän yksityiskohtaisin ja suurimittakaavaisin suunnitelma. Asemakaava voidaan laatia myös ranta-alueille yleensä loma-asutusta koskien, jolloin sitä kutsutaan ranta-asemakavaksi. Erilaiset asemakaavat laatii ja hyväksyy pääasiassa kunta, mutta ranta-asemakavaan voi laatia myös maanomistaja. Tässäkin tilanteessa hyväksymisestä vastaa kunta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) kuuluvat myös keskeisesti suomalaisen maankäytön suunnittelujärjestelmään. Ne määrittävät keskeisimmät koko maata koskevat tavoitteet, joita suunnitteilla olevan kaavoituksen tulee noudattaa.

OSALLISTU KAAVOITUKSEEN

VIREILLETULOVAIHE

- Kaavoitusaloite.
- Kaupunginhallitus saattaa kaavahankkeen vireille.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).
- Kuulutus vireilletulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta.

VALMISTELUVAIHE

- Kaavan tavoitteet ja lähtökohdat tarkentuvat.
- Kaavaluonnoksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.
- Luonnos nähtävillä.

EHDOTUSVAIHE

- Kaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen sekä siitä saatujen palautteiden ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella.
- Kaavaehdotuksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.
- Ehdotus nähtävillä 14 - 30 vrk.

HYVÄKSYMINEN

- Kaupunginhallitus tai -valtuusto päättää kaavan hyväksymisestä.

ANNA PALAUTETTA

- Voit antaa kirjallista palautetta OAS:sta.
- Palautteenanto-ohjeet kerrotaan kerrotaan OAS:n nähtävilletulosta käsittelevässä kuulutuksessa.

KERRO MIELIPITEESI

- Valmisteluvaiheessa voidaan järjestää kaavahankkeeseen liittyviä yleisötilaisuuksia.
- Voit antaa kirjallisen mielipiteen kaavaluonnoksesta.
- Mielipiteenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

ONKO MUISTUTETTAVAA?

- Voit antaa kirjallisen muistutuksen nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta.
- Muistutuksenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

VOIT HAKEA MUUTOSTA

- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätökseen voi hakea muutosta valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta tai korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

KAAVAN VOIMAANTULO

Jos kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole tehty valituksia tai jos valitukset on kumottu, kaava kuulutetaan voimaan

KAAVOITUSPROSESSI JA OSALLISTUMINEN

Kaavahanke lähtee liikkeelle aloitteesta, jonka hyväksymisestä päättää kaupunginhallitus. Kaavanlaاتمispäätöksen jälkeen kaavoitus kuulutetaan vireille. Vireilletulovaiheessa kaavalle laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa määritellään hankkeen alustavat tavoitteet, lähtökohdat sekä osallistamisen tavat.

Vireilletulovaiheesta siirrytään valmisteluvaiheeseen, jossa laaditaan tarvittavat selvitykset ja arvioidaan kaavahankkeen mahdolliset vaikutukset. Valmisteluvaiheessa valmisteltava kaavaluonnos asetetaan nähtäville (MRA 30§) ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot sekä annetaan osallisille mahdollisuus kirjallisen mielipiteen antamiseen.

Valmisteluvaiheen jälkeen siirrytään ehdotusvaiheeseen, jossa kaavaluonnoksen sekä siitä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta laaditaan kaavaehdotus. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville (MRA 19§, MRA 27§) 14 - 30 vuorokaudeksi, jonka aikana osallisilla on mahdollisuus jättää siitä kirjallinen muistutus.

Äänekosken kaupungilla kaavoja hyväksyy sekä kaupunginhallitus että -valtuusto, riippuen kaavan sisällöstä ja vaikutuksista. Hyväksymispäätöksen jälkeen alkaa valitusaika, jolloin kaavasta on mahdollisuus valittaa. Mikäli kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole tehty valituksia valitusaikana tai valitukset on hallinto-oikeuksissa kumottu, kaava kuulutetaan voimaan.

KESKI-SUOMEN MAAKUNTAKAAVOITUS

Maakuntakaavalla yhteensovitetään valtakunnallisia, maakunnallisia ja seudullisia alueidenkäytön tarpeita. Keski-Suomessa maakuntakaavoitusta tehdään rullaavalla periaatteella. Tällä tarkoitetaan sitä, että maakuntakaavaa päivitetään tarvittaessa, kertyneiden muutostarpeiden mukaan.

nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 päivitetään voimassa olevaa maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoiman, liikenteen ja hyvinvoinnin aluerakenteen osalta. Muilta osin voimassa on maakuntavaltuuston 1.12.2017 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava.

Keski-Suomen maakuntavaltuuston 8.12.2023 hyväksymä uusi maakuntakaava on tullut lainvoimaiseksi 1.10.2025. Kaavasta käytetään

Lisätietoja maakuntakaavoituksesta antaa Keski-Suomen liitto.

YLEISKAAVOITUS

Äänekosken kaupungilla on voimassa useita eri osayleiskaavoja. Keskeisimpiä osayleiskaavojen kohteita ovat taajamat ja niiden lievealueet, kylät sekä ranta-alueet.

VIREILLÄ OLEVAT YLEISKAAVAT

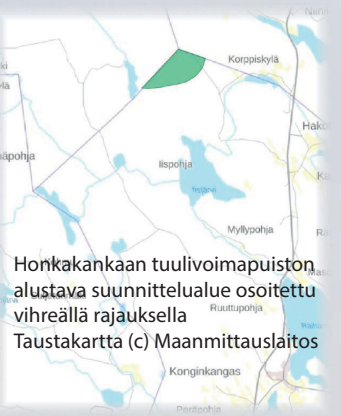
Ajanmukaisuuden tarkastelu on tullut osassa Äänekosken kaupungin kylä koskeissa osayleiskaavoissa ajankohtaiseksi. Ensimmäisenä on avattu tarkasteluun Mämmen alue, jonka päivittäminen valtatiekehittämisen näkökulmasta tehtiin vuonna 2021 voimaan tullessa kaavassa Mämmen osayleiskaavan muutos VT4:n ympäristössä. Kaavahankkeessa **Mämmen osayleiskaava II** tarkastellaan koko Mämmen yleiskaavoitettua aluetta kokonaisuutena päivittäen tarkastelujen pohjalta alueen maankäyttöä erityisesti rakentamisen alueiden osalta. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 13.4. - 13.5. 2022. Kesällä 2022 tiedusteltiin maanomistajien maankäytöllisiä toiveita omistamilleen maille ja vuoden 2023 aikana alueelle on tehty päivitetty luontoselvitys. Vuosina 2024 ja 2025 aikana valmisteltiin alueen kaavoituksen mitoitusperiaatteita ja tehtiin pohjatöitä rakennusinventoinnin kokoamiseksi alueesta.

Toisena osayleiskaavahankkeena Äänekosken alueella on Kiuassuon tuulivoima-alueen osayleiskaava. Eolus Finland Oy on aloittanut selvitystyön Kiuassuon soveltuvuudesta tuulivoima- tuotantoalueeksi. Hankealueelle suunnitellaan alustavasti 14 tuulivoimalaa, joista 11 sijoittuu Äänekosken kaupungin ja kolme (3) Laukaan kunnan puolelle. Kaavoituksen ohessa alueelle laaditaan lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointimenetely (YVA). Kaavasunnittelussa otetaan huomioon YVA-selvityksen tulokset sekä maanomistajien ja muiden sidosryhmien näkemykset. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 18.12.2024 - 31.1.2025.

Kolmantena osayleiskaavahankkeena Äänekosken alueella on Honkakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava. Hankkeen selvitystyön on aloittanut Greenwatt Oy. Honkakankaan alueelle suunnitellaan toteutettavaksi kolmen tuulivoimalaitoksen tuulivoima-alue. Voimalaitoksen tulevaisuus yksikkötehoksi on arvioitu 7-8 MW ja yksittäisen tuulivoimalaitoksen kokonaiskorkeudeksi 300 metriä. Tuulivoimahankkeen sähkönsiirto on tarkoitustoteuttaa liittämällä hanke hankealueen läpikulkevaan Kuhnamo-Viitasaari -sähkölinjaan, jolloin hankkeessa ei tule rakennettavaksi uusia sähkölinjoja. Vireilletulon ilmoittamisen yhteydessä tullaan asettamaan nähtäville hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

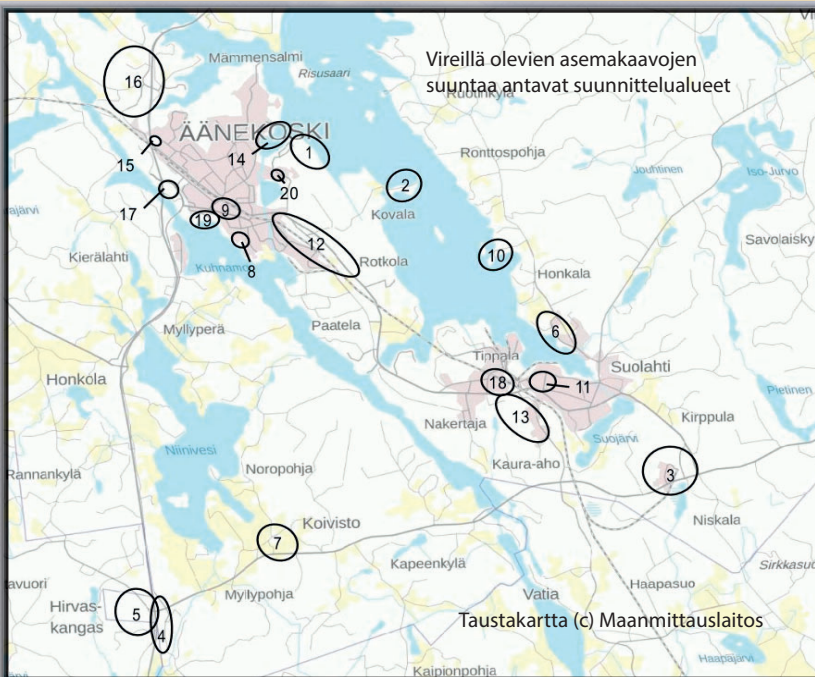
ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

KAAVOITUSKATSAUS 2026

Kaavoitusohjelma 2026 - 2028

Asemakaavat	2026	2027	2028
1 Asemakaavan muutos Abrahaminrannasta Hernevalkamaan	→		
2 Kovalan virkistysalueen asemakaavan muutos	→		
3 Sirkkaharjun asemakaavan muutos ja laajennus	→		
4 Hirvaskankaan itäosan asemakaavan muutos	→		
5 Hirvaskankaan länsipuolen asemakaavan muutos	→		
6 Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen	→		
7 Koiviston koulun ympäristön asemakaava	→		
8 Pukinpuiston ympäristön asemakaavan muutos	→		
9 Pukkimäen pohjoisosan asemakaavan muutos	→		
10 Tervaniemen ranta-asemakaava	→		
11 Asemakadun asemakaavan muutos	→	→	
12 Hiskinmäen asemakaava	→	→	
13 Nakertajan länsilaidan asemakaavan muutos ja kumoaminen	→	→	
14 Äänekosken sataman asemakaavan muutos	→	→	
15 Yrittäjänkadun asemakaavan muutos	→	→	
16 Koukkuniemen laajennusalueen asemakaava	→		→
17 Kotakennäs I yritysalueen asemakaavan muutos		→	→
18 Alkulankadun itäpuolen asemakaavan muutos			→
19 Laajalahden rannan asemakaava			→
20 Äänejärventien asemakaavan muutos			→
Yleiskaavat			
1 Mämmen osayleiskaava II	→		→
2 Honkakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	→		→
3 Kiuassuon tuulivoima-alueen osayleiskaava	→		→

1. ASEMAKAAVAN MUUTOS ABRAHAMINRANNASTA HERNEVALKAMAAN

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan uudelleen Ääneniemien koillisrannan rakentamista. Alueelle pyritään muodostamaan kokonaisuus, jolla kaupungin keskustan läheisyydessä olevia alueita voitaisiin hyödyntää laadukkaaseen asumiseen kunnallistekniikan rakentamiskustannusten kannalta taloudellisemmalla ja tehokkaammalla tavalla. Alueen aiempi asemakaavaratkaisu ei ole lähtenyt toteutumaan muun muassa katurakentamiskustannusten vuoksi. Kaavahankkeella pyritään löytämään ratkaisu, jossa rantarakentamista voitaisiin nykyistä ratkaisua edullisemmin toteuttaa alueen muut arvot huomioiden.

2. KOVALAN VIRKISTYSALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Äänekosken taajaman itäpuolella sijaitseva Kovalanniemen alue, jonka omistaa Äänekosken kaupunki ja yksityinen maanomistaja. Kaavatyön tavoitteena on suorittaa joko asemakaavan kumoaminen tai kaavamuutos siten, että alueen luontoarvot ja virkistyskäyttö voidaan sovittaa yhteen.

3. SIRKKAHARJUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

Kaavahankkeen tavoitteena on päivittää osin vanhetunutta asemakaavaa Sirkkaharjun teollisuusalueiden osalta ja tarkastella teollisuuden laajenemismahdollisuuksia alueella.

4. HIRVASKANKAAN ITÄOSAN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Hirvaskankaan eritasoliittymän itäpuolella alue, johon kuuluvat nykyisten ABC:n, Shellin ja Spektrin alueet sekä niiden läheisyydessä olevat rakentamattomat tontit. Kaavamuutoksen tavoitteena on alueen kehittäminen logistiikka-alan palvelujen pohjalta. Tavoitteena on myös tutkia päivittäistavarakauppojen pinta-alarajoitusten ajankäyttöä.

5. HIRVASKANKAAN LÄNSIPUOLEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Valtatielle 4 tehtävien parannusten valmistelu on edennyt Hirvaskankaan ympäristöön. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa valtatielle 4 tehtävät parannukset ja rinnakkaistien toteuttaminen. Samalla tarkastellaan alueen maankäytön mahdollisuudet tiesuunnittelun liikennejärjestelyjen valossa.

6. HONKALAN SÖRKÄNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan Sörkänmäen alueen käyttötarkoitusta asumisen lisäksi virkistykseen. Samalla kumotaan vanhaa asemakaavaa suunnittelualueelta pääosin vesialueen ja viheralueiden osalta. Kaavamuutoksen yhteydessä tarkistetaan kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuus sekä tutkitaan kaavassa osoitetun aluevarauksien tarpeellisuus.

7. KOIVISTONKOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVA

Asemakaavan laatimisen tavoitteena on tarkastella kyläkoulun ja päiväkodin ympäristön kehittämistä ja aluevarauksen riittävyyttä eri toimintojen toteuttamiselle. Osana hanketta suunnitellaan koulun lähiympäristöön osayleiskaavassa osoitettujen pientalotonttien kulkuyhteydet, tonttien koko ja sijoittuminen siten, että koulun ympäristön kaikki tarpeelliset toiminnot on mahdollista sijoittaa alueelle.

8. PUKINPUISTON YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella alueelle suunnitellun asuinrakentamisen ajantasaisuus ja mahdollinen uudelleen sijoittelu sekä laajentaminen virkistystarpeet huomioiden. Lisäksi tavoitteena on tarkastella alueelle sijoittuvan uuden hoivapalvelutoimintoihin keskittyvän toiminnan tilatarpeet Terveyskadun varrella.

9. PUKKIMÄEN POHJOISOSAN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kotakennäntien varrella sijaitseva alue, jolla on kaupunkikuvallista merkitystä kaupungin sisääntuloväylän varrella. Kaavatyön tavoitteena on saattaa ajan tasalle mm. käyttötarkoituserkinnoitään, kaavamääräyksiltään ja liikennejärjestelyiltään vanhentunut kaava.

10. TERVANIEMEN RANTA-ASEMAKAAVA

Yksityisen maanomistajan kaavahanke, jonka tavoitteena on yhdistää osayleiskaavassa osoitettuja rakennuspaikkoja rakennuspaikkohtaisen rakennusoikeuden kasvattamiseksi.

11. ASEMAKADUN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Suolahden Asemakadun ympäristössä olevaa asemakaavaa muutetaan opetustoiminnan päättymisen ja vanhan koulurakennuksen purkamisen myötä. Kaavan tavoitteena on osoittaa opetustoiminnalle aiemmin varattu alue uuteen toimintaan. Alueelle tarkastellaan ensisijaisesti mahdollisuutta sijoittaa liikerakentamista ja yleisiä alueita. Samassa yhteydessä mietitään Urheilupuiston toiminnan tulevat tilatarpeet sekä alueen pysäköinti uudelleen.

12. HISKINMÄEN ASEMAKAAVA

Asemakaavan tavoitteena on osoittaa alueelle asemakaavassa teollisuustoiminnalle varattua aluetta. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa alueelle toimivat liikennöintiratkaisut. Kaavamuutoksessa tarkistetaan lisäksi alueen nykyiset asemakaavamerkinnot.

13. NAKERTAJAN LÄNSILAIKAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA KUMOAMINEN

Kaavan tavoitteena on päivittää ja osin kumota vanhetunutta asemakaavaa Nakertajan kutoradan ympäristössä. Hallitus on katsonut kaavan vanhentuneeksi vuoden 2014 kaavoituskatsauksen yhteydessä.

14. ÄÄNEKOSKEN SATAMAN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkastella Vihtiysät satamat -hankkeen yhteydessä esitettyjen toimenpiteiden maankäytölliset reunaehdot ja mahdollistaa satamaympäristön kehittäminen maankäytöllisesti.

15. YRITTÄJÄNKADUN ASEMAKAAVAN MUUTOS

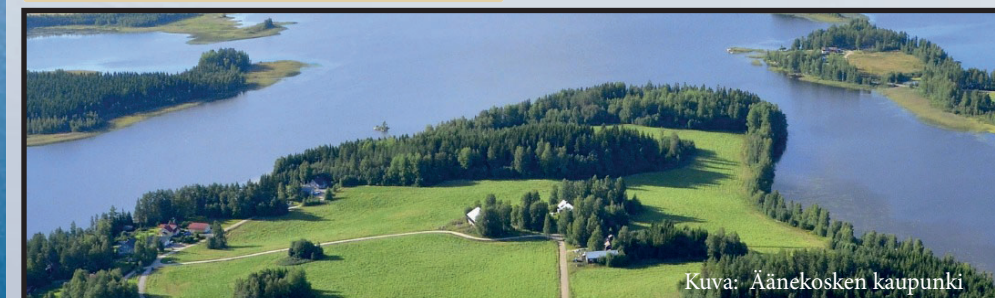
Kaavamuutoksen tarkoituksena on järjestää Yrittäjänkadun päädyssä sijaitsevalle teollisuustontille lisätalaa tontin eteläpuolelta erityisesti sisäisen liikennöinnin helpottamiseksi ja ajoneuvojen pysäköintiä varten.

16. KOUKKUNIEMEN LAAJENNUSALUEEN ASEMAKAAVA

Kaavan tavoitteena on tarkastella suunnittelualuetta erityisesti tilaa vaativan kiertotalouden sekä muun liiketoiminnan työpaikka-alueeksi.

HYVÄKSYTYT KAAVAT 2025

- Teollisuuskadun korttelin 821 asemakaavan muutos
- Hirvimäen asemakaavan muutos kortteleissa 2507 ja 2508
- Henttalanmäen asemakaavan osittainen kumoaminen

Kuva: Äänekosken kaupunki

Kaavoituspalvelut on Äänekosken kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva yksikkö, joka valmistelee Äänekosken kaupungin aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat (asema- ja yleiskaavat). Kaavoitus on myös mukana suunnittelemassa monipuolisia ajankohtaisia hankkeita kaupungin kehittämiseksi. Tehtäviin kuuluu myös poikkeuslupien valmistelu.

Kaavoituspalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä rakennustarkastuksen, ympäristötoimen, kaupunkirakennepalveluiden ja tonttipalveluiden kanssa. Tonttipalvelut huolehtii suunnittelu- ja rakentamisasioissa tonttien luovuttamisesta, kiinteistönmuodostuksesta asemakaava-alueella, kartta-asioista, rakennusvalvonnan mittauksista, osoitteista sekä kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta.

Lisätietoja kaavoituksesta ja vireillä olevista kaavoista löydät kotisivuiltamme osoitteesta: <https://www.aanekoski.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus>.

Kaavoituspalvelut
Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi nina.marjoniemi@aanekoski.fi 040 717 7479
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen carita.kosonen@aanekoski.fi 0400 115 241
Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus vilhelmiina.schroderus@aanekoski.fi 0400 115 240

Tonttipalvelut
Maankäyttöpäällikkö Juha Koskinen juha.koskinen@aanekoski.fi 0400 641 829
Yleinen sähköpostiosoite tontit@aanekoski.fi

Rakennusvalvonta
Johtava rakennustarkastaja Arto Tavaststjerna arto.tavaststjerna@aanekoski.fi 0400 649 503
Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto ville.vahatiitto@aanekoski.fi 0400 115 162

Maankäyttöpalvelut:
Äänekosken kaupungintalo, III krs
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski